

Кадри високої правової свідомості мають особливу місію в суспільстві

Навчально-науковий інститут права та психології, що є структурним підрозділом Національної академії внутрішніх справ, ось уже рік як очолює Олександр КОЛБ. Він доволі відома й шанована людина в наукових колах, автор і співавтор 234 наукових праць. За підручниками та навчальними посібниками доктора юридичних наук, професора Олександра Колба сьогодні навчається студентство держави. Олександр Григорович – гість редакції, наша розмова про те, яким був минулий рік для флагмана відомчої освіти в системі МВС України, про те, чим живе нині колектив та про найближчу перспективу.

40

– Для академії, як і для всієї країни, 2011 рік був непростим, та й освітні реформи, безумовно, також торкнулися нашого навчального закладу, – розповідає О. Колб. – Та, попри кризові явища й реформування, нам удалося втримати рейтингову планку, як то кажуть, на пристойній висоті. Академія продовжує залишатися одним із найпрестижніших навчальних закладів у системі МВС, входить у десятку найбільш фахових у державі, і навіть незважаючи на скорочення обсягів держзамовлення для профільних вищих навчальних закладів, кількість студентів, котрі навчаються за спеціальністю «Правознавство», не зменшилася. Натомість, відповідно до угоди з Національним університетом оборони України, наші студенти мають змогу пройти військову підготовку за програмою офіцерів запасу. Це, в свою чергу, дає рівні можливості як чоловікам, так і представницям прекрасної статі влаштуватися на роботу чи то в міліцію, чи в прокуратуру, чи в інші правоохоронні органи та суди. До того ж в академії діє спеціальний підрозділ з працевлаштування, співробітники якого допомагають студентам-випускникам знайти роботу. До позитивних здобутків я зарахував би і значне поліпшення вузівської матеріально-технічної бази як за рахунок спецфонду, так і коштів меценатів, спонсорів тощо. Зокрема, торік було відкрито сучасну криміналістичну лабораторію, відремонтовано спортивний і читальний зали, облаштовані робочі місця для науково-педагогічних працівників. Наразі завершуємо ремонт кабінету охорони праці.

– Це все – матеріально-технічна база. А що можете сказати про науково-педагогічний потенціал?

– Згоден, ресурси, передусім людські, відіграють ключову роль. Виходячи саме з цих міркувань, розпочав втілювати в життя свою програму, коли очолив інститут. І здобув підтримку. В частині реалізації планів щодо роботи з персоналом завжди наполягав і робитиму це надалі, щоб людям приділяли достатньо уваги, аби вони володіли відповідною кваліфікацією, щоб у нас була можливість як добору найбільш ерудованого професорсько-викладацького складу, так і змога розпрощатися з тими, хто працювати в такому ритмі не може. З'явилася вже традиція один раз на місяць збиратися всім трудовим колективом: обговорюємо поточні справи, плануємо роботу, зрештою, кожен висловлює свою думку з приводу шляхів розв'язання тієї чи іншої проблеми. Скажу відверто, відтоді, як вирішальне слово стало за колективом, значно поліпшився моральний клімат. Щодо кадрового потенціалу, то в інституті, як і в цілому в академії, потужний викладацький склад, я його образно іменував своєрідним конгломератом теорії та практики. Серед викладачів – колишні керівники МВС України та його структурних підрозділів, фахівці з інших правоохоронних структур, адвокати-практики тощо.

– Олександр Григоровичу, а як поєднуєте теоретичні знання своїх вихованців з практикою?

– Плануючи навчальний процес, ми передбачаємо підготовку кадрів,

котрі володіють достатнім рівнем наукових знань, професіоналізмом, етичною культурою. Звичайно, однієї лише теоретичної підготовки, аби отримати фахівця, що відповідає би всім цим вимогам, замало. Важливе значення має практика, живий зв'язок. У нас налагоджено такий зв'язок між інститутом і правовими структурами. Це, передусім, Міністерство юстиції України, Комітет з регуляторної політики, суди, прокуратура, нотаріальні контори та, звісно ж, органи внутрішніх справ. Ми беремо участь у різних заходах правоохоронців, з'ясовуємо їхні можливості й побажання. Сьогодні наші студенти починають знайомитися з практичною стороною вибраної професії на другому році навчання, і триває цей процес два-три місяці. Проте, як на мене, цього недостатньо. Тож працюємо над розширенням програми практичних знань.

– Якщо не таємниця, чи влаштовує вас рівень шкільних знань молоді, котра вступає до навчально-наукового інституту права та психології?

– Влаштовує, тому що ті, хто обирають наш вуз, знають, чого хочуть досягти. У цьому сенсі ми за них спокійні. До речі, бажаючих навчатися в інституті, порівняно з минулими роками, менше не стало.

– Нерідко можна почути, що Національна академія внутрішніх справ готує фахівців-юристів здебільшого не для системи Міністерства внутрішніх справ...

– Якоюсь мірою з цим можна погодитись. Але ж суть не в тому. Головне, аби наші випускники були

конкурентоспроможними на ринку праці, аби після закінчення вузу вони пріоритетно йшли працювати в правоохоронній структурі. А щоб саме так і відбувалося, замало лише високої якості освіти. Ми маємо принциповіше виховувати особистість, формувати фахівців саме для системи Міністерства внутрішніх справ. Таких, котрі душею й серцем розуміли б цю сферу, прагнули б у ній працювати, поліпшувати її. Досі на цьому не акцентувалося, тож наші фахівці, справді, йшли туди, де більша платня, менша відповідальність.

– Чи можуть підготовлені інститутом спеціалісти працювати за кордоном?

– Національна академія внутрішніх справ є членом Міжнародної поліцейської асоціації Європейського об'єднання поліцейських вищих навчальних закладів. У нас тісна співпраця з навчальними закладами США, Німеччини, Великої Британії, Франції, Польщі. Переконали – наші випускники підготовлені як для роботи в громадських місіях, так і для співпраці з поліцейськими закладами в ЄС.

– Останнім часом багато розмов точиться навколо перейменування міліції на поліцію. Та більшість громадян не вірить, що від зміни вивіски поліпшиться робота правоохоронного відомства. Ви буваєте в закордонних відрядженнях, маєте можливість порів-

няти їхнього поліцейського і нашого вітчизняного міліціонера. Відмінність – істотна?

– Так, величезна. Знаєте, що найбільше вражає при зустрічі з полісьменом, – він завжди усміхається, за будь-якої ситуації. Я вже не кажу про вміння тримати себе в руках, коректність, готовність завжди прийти на допомогу тому, хто цього потребує. А тепер уявіть, скажімо, нашого вітчизняного працівника ДАІ, котрий зупинив на дорозі ваше авто. Багато можете згадати випадків, коли служивий, навіть переконавшись у своїх неправомірних діях, вибачився б? Отож бо й воно! Тепер стосовно зброї. Вона може бути застосована тільки в найкритичнішій ситуації, коли іншого виходу немає. Знаєте, чого навчають у тамтешніх поліцейських школах та університетах? Ти можеш стріляти в людину, але маєш бути готовим піти в родину чи до батьків того, кого ти позбавив життя, і чесно про все розповісти. Тож перед тим, як натиснути на курок, поліцейський сім разів відміряє...

Що ж стосується перейменування міліції на поліцію, то одна лише назва, згоден, нічого не змінить. Адже, якщо дбати тільки про «фасад», не турбуючись про зміст ества, нема чого чекати на позитивні результати.

– Яким, на вашу думку, має бути наш правоохоронець?

– Треба вирішувати питання добору таких кадрів, у яких висока

правова свідомість, які чітко розуміли б, що у них особлива місія у суспільстві, які своїм особистим прикладом закладали б принципи соціальної справедливості, законності, були готовими вже в сьогоденних умовах працювати на державу. І я цілковито переконаний у тому, що після реформування органів внутрішніх справ ми побачимо абсолютно новий тип співробітників правоохоронного відомства. Відбудеться, це, звичайно, не одразу, але, зрештою, ми отримаємо фахівців-професіоналів, зуміємо створити партнерську модель їхніх стосунків із громадянами та суспільством, налагодити зворотній зв'язок і тим самим завоювати довіру людей. Народна мудрість недарма стверджує: «Що посієш, те й пожнеш!».

– Олександр Григоровичу, що ви побажали б у новому році своїм колегам, випускникам?

– Передусім, здоров'я, витримки, чесного кар'єрного зростання. Працівники органів правопорядку недарма раніше виходять на заслужений відпочинок. Постійне спілкування та контакти здебільшого з кримінальним елементом даються взнаки, накладають певний відбиток на особистість правоохоронця. Тому всім нам дуже важливо бути міцними і тілом, і духом, чого я сердечно й бажаю тим, хто стоїть на варті закону.

Розмову вела Віра ТКАЧЕНКО.

41

Безпека: готовність №1

За оцінками провідних спецслужб світу, загроза скоєння теракту під час широкомасштабних спортивних заходів – таких, як Олімпійські ігри, Кубок світу FIFA, Футбольний чемпіонат EURO – зростає втричі. Окрім цього, виникають ризики хуліганства, громадської непокори тощо. Потенційних терористів приваблює різноманіття ймовірних «цілей», відносна легкість доступу до них, широкий спектр варіантів скоєння теракту й можливість миттєвого та якнайширшого розголосу своїх дій. Адже, як відомо, саме масові заходи, а також присутність телекамер і журналістів із різних країн можуть спровокувати екстремізм.

Для України як держави, що приймає гостей, безпека міжнародних спортивних заходів такого рівня – нове завдання-перевірка готовності вітчизняної антитерористичної системи до різноманітних несподіванок.

Підготовка України й Польщі до проведення футбольного чемпіонату має численні аспекти, що стосуються безпеки вболівальників і спортсменів під час проведення матчів, подорожей між містами. Розроблено заходи контролю офіційних об'єктів Євро-2012, зокрема стадіонів та готелів, де передбачено проживання футбольних команд, офіційних делегацій УЄФА.

Основний ризик – участь у турнірі футбольних збірних тих країн, військові контингенти яких перебувають у «гарячих точках» планети: Лівії, Афганістані, на Близькому Сході. Про це повідомив перший заступник Голови Служби безпеки України Володимир Хімей у коментарі Інформаційному центру «Україна-2012». Ідеться про те, що в Україні під час проведення чемпіонату підвищується також ризик скоєння теракту щодо осіб інших держав. Є ризики, пов'язані з масовістю відвідань держави іноземцями й спрощенням візового режиму, прикордонного контролю. Цим можуть скористатися злочинці, зокрема й терористи.

Спецслужби багатьох країн передбачили оперативне реагування на можливі загрози. Якщо, наприклад, оперативники в Польщі або іншій країні отримують інформацію про зловмисника, який перебуває в Україні, вони миттєво передають нашим правоохоронним органам дані стосовно нього спеціально створеним каналом відеозв'язку. А вже на нашій території цю інформацію терміново обробляють та вживають заходів до встановлення та локалізації цієї особи. Готуючись до майбутнього чемпіонату, СБУ значно розширила співробітництво з колегами з майже всіх європейських країн.

Нагадаємо, Указом Президента України № 278 від 10 березня 2011 року на базі Антитерористичного центру при СБУ створено Штаб забезпечення міжнародної взаємодії і координації заходів безпеки з підготовки та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу. До складу штабу входять співробітники СБУ, МВС, МНС, МЗС, інші суб'єкти боротьби з тероризмом та представники іноземних правоохоронних органів.

Правоохоронні органи нашої держави, зважаючи на масштабність Євро-2012, готові до будь-яких несподіванок і цілком переконані: їхній досвід, сил та засобів достатньо для організації на належному рівні антитерористичного захисту громадян, гостей і високопосадовців.

Олександр ДЕМСЬКИЙ.

